

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae Historiae Decas Prima

Martini, Martino

Monachii, 1658

Quintus Imperator Siangus. Imperavit annis XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

*Mathematici
ob errorem
occisi.*

*Et occidi so-
liti.*

*Superstitio
circa eclipses.*

sol sidus aut constellationem FANG dictam obtineret, quæ nunc temporis circa vigesimum octavum gradum scorpionis est. Eam quod Astrologi regij per incuriam non prædixerant, morte multati sunt. Annum hujus eclipsis non eundem apud omnes reperio. Alij asserunt eam altero anno hujus Imperatoris ante Christum bis millesimo centesimo quinquagesimo octavo contigisse; alij in sextum ejusdem annum referunt, qui foret ante Christum bis millesimus centesimus quinquagesimus quartus. Ceterum Mathematicos alij putant necatos, quod Ysi clam faverent. Utcunque est, quod de futura eclipsi præmonere neglexerint; nemini causa mortis insolens apud Sinas videri debet. Est enim vel hodie illic in more positum, ut regius Mathematicus, si fortè in munere suo ejusmodi errores admittat, capite luat. Quippe Sinæ grande piaculum credunt, laboranti tunc soli aut lunæ, nève canis aut draco sese devoret, metuenti, solennibus sacrificijs, ritibus, & imprimis ingenti strepitu, clangore & clamore non in tempore succurrisse. Unde postquam Imperator de imminente eclipsi fuit à siderum peritis commonefactus, mox per cursores cuncta imperij civitates de die & horâ illius edocentur. Quo tempore Præfecti ac cives ubivis locorum eam horam sollicitè expectant, tympanis ac pelvibus æreis instructi, ut imminens alterutri periculum eâ complosione avertant.

QUINTUS IMPERATOR SIANGUS.

Imperavit annis XXVII.

*Cyclo 10. an.
12 ante Chri-
stum 2146.*

*Gratia abusu-
sus.*

SIANGUS à patre imperium, non item consilium accepit. Incautus enim adolescens obsequijs ac blanditijs Ysis jam diu irretitus exautorato Cheo, exercitui eum denuo præfecit. Qui tamen, ut infida est omnis potestas adulatione qua sita, paulò post ingratus ac perduellis vires in exitium Imperatoris convertit. Conciliatis ergo sibi militum studijs primò ad regia imperia obstinatè cunctatur. Dein multa in ipsum nefariè machinatus, tandem cogit è regiâ profugere. Aliquamdiu exul duorum regulorum sanguine sibi junctorum CHINQUONIL & CHINSINI hospitio usus est.

Interea

Interea Ys homo versutus nondum palàm in Imperatorem infurgit, fidem quorundam regulatorum veritus, quos sciebat à SIANGO nullà arte dimovendos. Quare ætati Imperatoris nondum à fictà adulatione vera obsequia dignoscens iterum illudit; simulans illius causam & regnum se tueri. Quòd è regia fugerit, id magno suo dolore factum. Rediret modò; & quem fugerit, ex obsequijs porrò suis ac fide agnosceret. Inter hæc tamen fidissimos Imperatoris ministros confictis criminibus in ejus odium adductos aut è medio tolli, aut regno ejici jubet, suarum partium studiosis in eorum locum subrogatis. Nec multò pòst, ubi omnia sibi ad imperium prona vidit, palàm se pro Imperatore jactavit.

Sed, ut plerumque fieri solet, partam scelere felicitatem insperata calamitas oppressit. Erat HANZOUS ex ijs, quos Ys ad magistratus evexerat, facilè primo apud tyrannum loco arcanorum ante alios conscius. Hunc præcipuis muneribus excultum, copiarum denique ducem constituit. Multiplex ingenium ei ac tortuosum erat; qui ut tutò solus imperaret, duos imperatores necavit, alterum SIANGUM legitimum, alterum per tyrannidem sceptrum usurpantem YSIM, uno utrumque consilio, scelere diverso, in uno ingratus, in altero parricida. Primus ejus artibus Ys succubuit, fide amici, ut putabat, hominis fretus suique securus, omnes imperij per nefas obtenti curas & negotia HANZO reliquit. Ipse licentiæ se totum permittens, venationem præ ceteris voluptatibus sectabatur; arte sagittandi antecellens omnibus. Inter hæc Ys; feras agitante HANZOUS militem suum velut à SIANGO emissum in perduellem, clam subornat, ut YSIM in silvâ oberrantem, nihilque metuentem confestim opprimant atque obruncent; famâ interim quaquaversum diditâ, SIANGI Imperatoris jussu eos hoc facinus aggressos. Nec destinata fefellit eventus. Ys enim velut talionis lege punitus, ut olim TAIKANGO venanti eripuerat imperium, ita illud unâ cum vitâ venando amisit. YSIS peritiam in jaciendis sagittis inter memoranda ponunt Sinæ, ut & ingens nervorum brachiorumque robur, tam certâ contentiosaque manu sagittas librantis, ut aliquando novem aves jaculis totidem uno impetu evibratis confixerit; rarâ dexteritate ac prorsus admirandâ.

*Perduellis
perduellem
decipit.*

*Pana talionis.
Sagittandi
peritia &
robur.*

Post YSIM in hunc modum sublatum HANZOUS SIANGUM quoque ambitioni suæ victimam destinat, ut amoris æmulis imperium ipse

G

ipse

ipse unus absque metu exerceat. Erant Ysi duo filij, quorum natu major KIAUS appellabatur, animi corporisque robore patre non inferior. Navim quidem, quâ vehebatur, ferunt solum trahere per continentem ad alterius fluminis litus potuisse, si exscendendum, aliòque in fluvio navigandum esset. Hunc submissâ clanculum parte copiarum in Imperatorem armat HANZOUS, atque ad expetendas paterni sanguinis pœnas excitat, Imperatorem simul ac duobus regulis e medio sublatis KIAUS tam ardore animi, quàm pietate ultro ad vindictam & arma promptus, mox conscribit exercitum, quem cum HANZORI copijs conjunctum perquam numerosum effecerat. Nec minori contentione, quanto potuit exercitu coacto SIANGUS vim vi parat repellere, adjutus regulatorum, quos dixi, auxiliari manu. Ita demum ad pugnam ventum est; in quâ victor KIAUS Imperatorem & utrumque regulum suâ manu, vindictæ avidus, interfecit. Neque istâ clade hostium contentus, totam stirpem SIANGI radicibus exscissum ivit, eoque usque felici conatu, sola ut regina tum prægnans fugâ elapsâ inter montes & pastorum mapalia latitaret. Ita vacuum imperium HANZOUS invasit, & ipsos quadraginta annos obtinuit. KIAUM, cujus periculo ac nomine pugnaverat, laudatum regulis adnumeravit, exiguâ regni portione beneficij loco ei attributâ, cujus felicitati totû debebat.

SEXTUS IMPERATOR XAOKANGUS.

Imperavit annis XXII.

*Cyclo 11. anno
19. ante Christi-
stum 2058.*

XAOKANGUS hoc demum anno paternum imperium restauravit, tot annis amissum; quod ita evenit. SIANGI uxor, quæ sola fugiendo perduellium furorem evaserat, intra montium latibula XAOKANGUM enixa, summo natalium silentio ibidem enutrivit. HANZOUS tamen eâ re nescio quo indicio tandem patefactâ, quàm primùm homines ablegavit, qui inter pastores latentem ad se pertraherent. At XAOKANGUS de periculo admonitus, relictis silvis in dynastæ cujusdam YN dicti territorium aufugit, eique aliquamdiu ignotus pro coquo servijt. Dynasta hominis mores curiosè observans,

*Imperator
coquus.*

ex